

Cu bao nhiêu nh p...

Tác Giả: Bích Huy n

Thứ Bảy, 06 Tháng 12 Năm 2008 16:12

Ng i ph n đã g i g m tâm tr ng gì trong câu ca dao này? Em hãy phân tích ngh thu t di n đ t c a câu ca dao đ tìm hi u giá tr g i c m c a nó. Mi ng nói, tay ghi, và nh ng hình nh trong quá kh ch p ch n, ch p ch n...

"V n i dung, câu ca dao ph n nh n i bu n da di t và mệnh mông c a ng i ph n . Các em có th t ng t ng đây là tâm tr ng c a m t ng i con gái v a m i chia tay ng i yêu đ không bao gi g p i. V ngh thu t, c n phân tích cao m t âm đ i u, hình nh, t ng g i t ."

M i lăm phút thăm nuôi, m i lăm phút thoáng qua nh gi c m ng. Tôi và H ng chia tay không m t i t giã. Ch có nh ng ánh m t xót xa. "M y phút bên nhau r i thôi..." Khi bóng H ng khuất sau khúc quanh cu i đ ng, tôi có ng đầu đó là n vnh bi t.

M nh gi y nh , v t cu n tròn, ch vi t v i vàng: "Trung tá H ng, nhà s 45 hay 50 đ ng T Đ c, qu n l, có v v a đi thăm nuôi, đã b ch t..." M nh gi y v i m u tin oan nghi t. C nhà s ng s . Tôi nh n tin đau đ n. C khô. M t ráo ho nh. Tôi không khóc đ c...

*

V âm đ i u, v i th th l c bát bi n th , câu đ i i kéo dài chín ti ng t o ra m t âm đ i u bu n bu n, l ng l ng và kéo dài, dần ra mệnh mông. Qua c u ng nón trông c u nh tr m l ng vào lòng ng i. đ đây, không có cái sôi n i hào h ng: "*nhau đi c y đi c y*", không có cái xáo đ ng
đ ai quét s ch lá r ng,

đ ta khuyên gió, gió đ ng rung cây,

" không có cái t ng b ng, h n h

"trèo lên cây b i hái hoa, b c xu ng v n cà hái n t m xuân.

" đ đây, ch có cái bu n sâu xa, l ng đ ng, dần tr i, mệnh mông...

*

Tôi b t đ u cu c hành trình ra Vĩnh Phú. Hành trang ng trĩu bu n lo. C u Long Biên cũ k . N c sông H ng dâng cao, đ ng u cu n cu n nh gi n d , oán h n. M i hôm nào đây, đ ng ru ng c n khô. Bâ gi n c ng p ru ng v n. Ng p mái tranh. Mùa này không m y ai đi thăm nuôi vì đ ng tr n, ng p n c.

Tôi không nh n ra đ c quăng đ ng v a m i đi qua. Ga m Th ng v n tiêu đ i u i càng l nh l o h n. Đò đ c, đò ngang không th y b n. Trong t m m t, n c mệnh mông, mệnh mông... Nh ng chi c c u kh m i b t thô s b ng nh ng thân tre nh . M i l n đi qua, v n tay đi t ng b c. Có lúc s quá, ph i nh m m t bò, c m giác nh s p r t xu ng v c sâu. Có nh ng quăng đ ng ph i đi bè, ng i chòng chành không v ng đ b c sang vùng đ t m t bên kia. B n đò Ng c, n c sông ôm kín s i đá bu n.

*

"V i hình nh chi c c u, các em hãy hình dung ng i con gái đang đ ng c nh con sông, con

ngồi, vớ i m t chi c c u b c ngang. Con sông, chi c c u trong ho t đ ng tinh th n c a ng i
Vi t Nam ngày x a cũng nh trong v n h c đ u g i lên m t c m giác bu n r u, xa cách, và
v ng l ng."

Huy C n đã vi t:

*Sóng g n tràng giang bu n đ i p đ i p
Con thuy n xuôi mái n c song song.*

Không gian ở đây tr nên bát ngát làm n n cho n i tâm, càng làm n i b t tâm tr ng bu n da
đi t, mênh mông, nh không gian mênh mông xung quanh cô gái.

*

Tôi m l i b c đ i, qu n x n cao, l i n c. K1 ti p tôi vớ i m t b m t l nh l ung: "Đã chuy n tr i.
Không bi t chuy n tr i nào." (?) Tôi vòng tr l i K2: "Không có tù nhân nào tên nh trong gi y t
xin g p."

Lê b c t i K3: "V a m i thăm nuôi. Ch a đ c phép l n hai." Tôi không th kiên nh n: "Tôi
ch c n các ông đ n ch ng tôi ra, đ ng xa xa cho tôi đ c nhìn th y. Th thôi!" "Ch sang K5
g p Ban ch huy đ xin gi i quy t."

K5 ở đâu? Xung quanh tôi ch là nh ng r ng và núi. Tôi m t quá r i! C ng th ng tinh th n, rã
r i th xác. M t vài ng i dân đi qua ái ng i. H r t r e nói v cái ch t c a ch ng tôi. M i ng i
m t tin. Nh v y là hy v ng còn s ng r t mong manh. M nh gi y nh nhàu nát, còn v t cu n
tròn. Nét ch nh y múa trong đ u óc tôi... R i tôi cũng t i đ c K5. Trình gi y t , h i lý do. Tên
công an dò xét:

"Ai báo tin cho gia đình là anh H ng ch t?"

"Tôi không bi t. M t ng i đi thăm nuôi nào đó g i gi y t i nhà. Có l cũng vì s h ch h i này
mà ng i ta không dám nói tên."

"Ch không đ c nghe nh ng tin đ n th t thi t. Đó là m t trong nh ng lu n đ u xuyên t c
đ ng l i đúng đ n c a Cách M ng..."

"Tôi không mu n nghe anh gi ng chính tr n a. T b y lâu nay, khi m t ng i tù c i t o ch t,
các anh có báo tin ngay không? N u các anh c th ng th n cho hay, thì làm gì có nh ng tin đ n
có h i cho đ ng l i chính sách c a Đ ng c a các anh. Chính vì cách làm vi c che gi u c a
các anh..."

Tên công an d n gi ng:

"Thôi, ch n n b t l i i. Bây gi ch có mu n chúng tôi gi i quy t không?"

"Gi i quy t cái gì? Tôi ch mu n các anh cho tôi bi t ch ng tôi còn s ng hay đã ch t. Anh có bi t là tôi đã đi lòng vòng h t K1, K2, r i t i K3, và r i nh ng n i y tr l i nh th nào không?"

Bi t là không ngăn c n đ c c n t c gi n c a tôi, tên công an c m gi y phép đi vào tr i.

Bên ngoài tr i không có n ng, không gian bao trùm m t. B u tr i nh chùng th p. Th i gian n ng n trôi. Tôi cũng không hi u Ban ch huy h c bàn hay h i ý ki n c p trên ra sao mà mãi m t ti ng đ ng h sau, tên công an ban nãy m i tr ra. Thái đ c a h n khác tr c. H n nh nhàng m i tôi đi theo.

B Ch huy c a tr i là m t căn phòng không l n nh ng tôi v n có c m giác l nh ng i. Ly n c trà tên công an m i u ng đ t tr c m t, tôi h ng h đ y v phía gi a bàn.

"Tôi, Thi u Tá Nguy n Thùy. Xin chào ch ."

Tôi không ng c nhiên v thái đ c a tên ch huy tr i. H n ni m n h i thăm s c kh e, h i thăm n i v t v d c đ ng...

Tôi l nh lũng:

"Xin các ông cho bi t v tin t c c a ch ng tôi."

"Thay m t nhà n c, thay m t Đ ng, tôi xin chia bu n cùng ch ."

H n nói th t nhi u. V nh ng đ c tính c a ch ng tôi. V tinh th n h c t p lao đ ng. V tai n n ch t ng i. Tôi nh m t khán gi ng i xem m t di n viên lo i đ đang v ng v di n k ch. Cái phông làm n n cho sân kh u là lá c màu đ . L thay! tôi đón nh n tin trong m t tâm tr ng hoàn toàn bình th n:

"T i sao không nói cho tôi hay khi tôi t i K1, n i mà cách đây kho ng m t tháng r i tôi đã đ n thăm nuôi? T i sao ph i đ u di m s th t, khi tôi đã l n l i ra t n n i đây? T i sao g p ai đ đ ng tôi cũng níu l i h i thăm? Các ông th t vô cùng tàn nh n. Nhân viên c a các ông còn trách tôi nghe tin đ n nh m. Tôi r t hoang mang, nghi ng v cái ch t c a ch ng tôi. V y s th t ch ng tôi ch t ra sao?"

Nguy n Thùy ng i xu ng chi c gh đ i di n tôi:

"Chúng tôi có đũa và hủ súp và hình ảnh nhíp đã chết. Chúng có muốn xem?"

"Các anh lập hủ súp nhíp để chết các anh tránh vì phạm nhân quy định. Tôi cũng không tin nhíp hủ súp đó."

"Hay chúng có muốn gặp mặt trong nhíp nhíp để bạn của anh cùng đi lao động?"

Tôi nghĩ yên. Bớt động. Khoảnh khắc phút trôi qua, trung tá nháy dù Việt Nam Cộng Hòa Phạm Ngọc Khanh đứng dậy lên. Ông nói với anh Nguyễn Thùy. Có lẽ chúng có câu nói cuối cùng ông dành cho tôi "Thầy nhíp anh và chia sẻ nỗi đau cùng chết..."

Tôi nhìn lại đi về phía anh yêu dấu. Lòng nghĩ, tôi nhớ Trung tá Khanh chia sẻ cho các anh em cùng phòng giam. Nguyễn Thùy cho nhíp 2kg động.

Xe Vận-ga đưa tôi đi thăm mộ. Hàng năm yên trên mặt đất nhíp cao, quanh đó còn có khoảnh năm ngôi mộ nữa. Tên công an ôm mặt bia đá nhíp có khắc tên chết nhíp tôi đổ vào trống khoảnh đổ không cao. Hàng loạt hoay thắp nhang...

Lòng tôi giá lạnh. Tôi quay gót, xuống đi...

Ngồi con gái đã bước qua cửa. Qua cửa nhíp nón trông cửa. Cái nón nhíp che rợp cửa không gian, cũng nhíp choán hết nỗi buồn chia ly. Ngồi con gái bước qua sông cũng nhíp bước sang mặt đất khác của cuộc đời. Ngồi nón, trông cửa: ngồi con gái nhíp thoát khỏi sự chết nhíp của không gian và hoàn cảnh. Nỗi buồn da diết và lòng động trở thành rõ nét hơn. Không phải mặt nhíp cửa, không phải hai nhíp cửa, mà rất nhiều nhíp cửa. Cửa bao nhiêu nhíp, con số không thể xác định được. Các nhíp cửa liên tiếp nhau nhíp nhíp động sóng lòng sự muộn, triền miên của anh ngồi con gái.

Chúng với nhíp nhíp chết rồi thì nhíp nhíp, rồi quen thuộc, nhíp nhíp do cách sắp xếp các chết đúng chết, có giá trị to hình và giá trị, câu ca dao chết nhíp bao nhiêu là tình cảm mà ngồi con gái gửi gắm vào đó. Tất cả nhíp nhíp chết, nhíp nhíp hình ảnh trên, làm nhiệm vụ chuần bẻ cho ý quan trọng nhíp cửa của câu ca dao xuất hiện và bao trùm lấy cả câu ca dao: Đừng sự buồn nhiều.

Nhóm chết kép "bao nhiêu... buồn nhiều" ở đây cũng chết gửi gắm: "cửa bao nhiêu nhíp, đừng sự buồn nhiều" làm cho ngồi để nhắc nhở nhíp buồn của cô gái trống cửa nhíp triền miên, sông nhíp nhíp nhíp cửa liên tiếp nhau nhíp nhíp động tình cảm, là mặt nỗi buồn sâu lắng và không bao giờ chết..."

Phải chăng đây là nỗi buồn riêng của mặt con nhíp nhíp? Không! Đổ vào biển chết nhíp nhíp của ca dao chết, chúng ta hiểu đây là nỗi niềm tâm sự của mặt kiếp nhíp nhíp, là tiếng kêu ai oán của nhíp nhíp trong mặt xã hội không thể bỏ đi mặt nhíp nhíp phúc cho mặt con nhíp nhíp..."

Tiêng chuông chuy n ti t vang lên. Tiếng chuông rung nh làm Nga ch t nh. Qua khung c a, kho ng tr i nh màu xanh tràn ng p n ng vàng. M t vài con chim s rú rít chuy n càn. Nga x p sách v . H c sinh còn đang c m cúi ghi chép...